

VIJEĆE INSTITUTA ZA HISTORIJU

Univerzitet u Sarajevu

IZVJEŠTAJ

o prijavi kandidata na Konkurs i prijedlog za izbor u naučno zvanje
naučni suradnik za oblast starije historije – srednji vijek

Konkurs za izbor u naučno zvanje naučni suradnik za oblast starije historije – srednji vijek raspisan od strane Instituta za historiju Univerziteta u Sarajevu, objavljen je u listu *Dnevni avaz* u srijeda 9. oktobar/listopad 2024. na str. 22. Na osnovu člana 29. Zakona o naučnoistraživačkoj djelatnosti („Službene novine Kantona Sarajevo“ br. 26/06) i člana 113. Statuta Univerziteta u Sarajevu, Vijeće Instituta za historiju je na 1. vanredovnoj sjednici održanoj 28. oktobra 2024. godine donijelo odluku o imenovanju Komisije za izbor u naučno zvanje u sastavu:

1. dr. sc. Nedim Rabić, naučni suradnik na Univerzitetu u Sarajevu – Institut za historiju - predsjednik
2. dr. sc. Enes Dedić, viši naučni suradnik na Univerzitetu u Sarajevu – Institut za historiju, član;
3. dr. sc. Sedad Bešlija, viši naučni suradnik na Univerzitetu u Sarajevu – Institut za historiju, član.

Komisija je zaprimila i Potvrdu Sekretarijata Instituta za historiju br. 03-01-738/24 od 28. oktobra 2024. potpisu od strane sekretara Instituta za historiju Fatime Išerić kojom se potvrđuje da se na gore navedeni Konkurs prijavila dr. Elmedina Duranović, koja je dostavila potpunu prijavu i usklađenu sa uvjetima utvrđenim konkursom.

Komisija je ostvarila uvid u priloženu dokumentaciju jedinog prijavljenog kandidata, dr. Elmedine Duranović, te konstatovala da je od dokumentacije uredno priloženo slijedeće:

- Prijava kandidatkinje na konkurs, lično potpisana

- Izvod iz matične knjige rođenih, kopija ovjerena 21. oktobra 2024. od strane Službe za opću upravu Općine Novi Grad Sarajevo.
- Uvjerenje o državljanstvu Bosne i Hercegovine i Federacije Bosne i Hercegovine, original, izdat 4. septembra 2024. u Općini Novi Grad Sarajevo.
- Diploma o završenom studiju za stjecanje visoke stručne spreme na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu, sa uvjerenjem o položenim ispitima s ocjenama iz pojedinih predmeta (8,67), kopija ovjerena 4. septembra 2024. od strane Službe za opću upravu Općine Novi Grad Sarajevo.
- Diploma o naučnom stepenu magistra na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu, sa uvjerenjem o položenim ispitima s ocjenama iz pojedinih predmeta (9,62), kopija ovjerena 4. septembra 2024. od strane Službe za opću upravu Općine Novi Grad Sarajevo.
- Diploma o završenom Trećem ciklusu studija historije na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu, sa Dodatkom diplomi koji sadržava prosjek ocjena (9,00), kopija ovjerena 4. septembra 2024. od strane Službe za opću upravu Općine Novi Grad Sarajevo.
- Biografija i bibliografija, potpisana lično od strane Kandidata.
- Kopije naučnih i stručnih radova i prikaza objavljenih u naučnim publikacijama.

Nakon ostvarenog uvida u priloženu dokumentaciju, Komisija podnosi Vijeću Instituta za historiju slijedeći

IZVJEŠTAJ

Elmedina (rođ. Kapidžija) Duranović, rođena je 19. januara 1983. godine u Sarajevu. Osnovnu školu, a zatim i srednju, Učiteljsku školu, završila je u Sarajevu. Diplomirala je 12. decembra 2006. godine na Odsjeku za historiju Filozofskog fakulteta u Sarajevu (prosječna ocjena iz položenih ispita u toku dodiplomskog studija: 8,67). Na istom Odsjeku akademske 2008/2009. godine upisala je postdiplomski studij iz Historije srednjovjekovne Bosne. Magistarski rad pod naslovom „Bosna u drugoj polovini XIII stoljeća“ odbranjen je 8. oktobra 2012. godine pred komisijom u sastavu: prof. dr.

Dubravko Lovrenović (predsjednik), prof. dr. Pejo Čošković (mentor i član) i prof. dr. Esad Kurtović (član), te stekla zvanje magistra historijskih nauka (prosječna ocjena iz položenih ispita u toku postdiplomskog studija: 9,62). Decembra 2012. godine upisala je doktorski studij (III ciklus), smjer Historija srednjovjekovne Bosne na Odsjeku za historiju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu. Dana 25. aprila 2017. godine odbranila je doktorsku disertaciju pod naslovom „Drumsko razbojništvo u srednjovjekovnoj Bosni prema dubrovačkim izvorima“ pred komisijom u sastavu: prof. dr. Esad Kurtović (mentor, predsjednik), prof. dr. Pejo Čošković (član) i doc. dr. Emir Filipović (član), te stekla akademsko zvanje doktora historijskih nauka (prosječna ocjena iz položenih ispita u toku doktorskog studija: 9,00).

Koristi se engleskim i latinskim jezikom.

Od januara do septembra 2007. godine radila je kao volenter-pripravnik na poslovima i radnim zadacima nastavnika historije u OŠ „Džemaludin Čaušević“ u Sarajevu, a školske 2007/2008. godine obavljala poslove nastavnika historije u OŠ „Meša Selimović“ također u Sarajevu. Od maja 2008. godine uposlenik je Instituta za istoriju u Sarajevu (Univerzitet u Sarajevu – Institut za istoriju) gdje danas djeluje u zvanju naučnog saradnika za stariju historiju - srednjovjekovni period.

Težište dosadašnjeg užeg naučnog interesovanja bilo je usmjereni na izučavanje razbojništva i drugih vrsta kriminaliteta počinjenih na području srednjovjekovne Bosne, trgovinu robljem, kreditnu trgovinu, odnose bosanske države sa susjednim državama, te općenito izučavanje političke, društvene i privredne historije Bosne od XIII do sredine XV stoljeća. Ostvarila je niz istraživačkih boravaka u Državnom arhivu u Dubrovniku, gdje je prikupljala građu za obrađivane tematske okvire. U svom višegodišnjem istraživanju obimne dubrovačke arhivske građe nastojala je izdvojiti informacije vezane za historiju srednjovjekovne Bosne bez kojih bi bilo nemoguće obradivanje pojedinih tema. S tim u vezi proučavano je više serija ovog arhiva. Posebnu kategoriju izvora relevantnih za proučavanje bosanske prošlosti u kasnom srednjem vijeku predstavljaju dubrovački kazneni i sudski spisi koji zajedno čine fond Tužbi kaznenih djela. Najviše podataka o Bosni i njenim stanovnicima nalazimo u knjigama u koje su bilježene tužbe za kaznena djela počinjena izvan zidina grada Dubrovnika - *Lamenta de foris*. U praksi se susreću izvjesna preklapanja pa se tako važne informacije o Bosni mogu pronaći u knjigama u kojima su bilježene tužbe za kaznena djela počinjena unutar zidina Grada - *Lamenta de intus* i *Lamenta de intus et de foris*. Za istu tematsku oblast koja je bila

predmetom dugogodišnjeg istraživanja važne su Tužbe kaznenog prava – *Lamenta criminalia*, Knjige tužbi kaznenog prava – *Lamenta criminalia sive Liber maleficiorum*, Političke tužbe – *Lamenta politica*, kao i Knjige kaznenih presuda - *Sententia Cancellariae i Criminalia*. Predmetom istraživanja bile su i druge serije: Odluke vijeća (*Reformationes, Consilium Maius, Consilium Rogatorum, Consilium Minus*), Isprave notarije (*Diversa notariae*), Dugovi i zadužnice notarije (*Debita notariae*), Oporuke notarije (*Testamenta notariae*); Razni zapisnici državne kancelarije (*Diversa cancellariae*), Carinarnica (*Dohana*) i dr.

U oviru plana rada Instituta do sada je realizirala dva individualna naučnoistraživačka projekta. Rezultati prvog projekta „Bosna u drugoj polovini XIII stoljeća“ relizirani su kroz izradu magistarske teze, te su dobrim dijelom objavljeni. Projekat pod nazivom „Drumsko razbojništvo u srednjovjekovnoj Bosni“ realiziran je u okviru predviđene četiri godine uz zakonski dozvoljena porodiljska odsustvovanja. Za potrebe projekta najvažniji dio istraživanja obavljen je u Državnom arhivu u Dubrovniku. S obzirom na finansijsku situaciju u Institutu, sredstva za istraživanja osigurala je aktivnim učešćem u planiranju i realizaciji dva timska projekta koja su finansijski podržana od strane Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke („Mjesto i uloga konja u historiji srednjovjekovne Bosne“) i Ministarstva za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo („Razbojništvo i pobuna na prostoru Bosne i Hercegovine kroz historiju“). Projektna radnja većim dijelom sadržana je u doktorskoj disertaciji pod naslovom „Drumsko razbojništvo u srednjovjekovnoj Bosni prema dubrovačkim izvorima“ odbranjenoj na Filozofskom fakultetu u Sarajevu. Dio istraživanja predstavljena su na skupovima „Okrugli sto: 550 godina od osmanskog osvajanja srednjovjekovne Bosanske kraljevine“ (referat: *Ropci u Bosni u XV stoljeću – otimanje i prodavanje ljudi*), zatim „Bosna i njeni susjadi u srednjem vijeku“ (referat: *Crtice iz bosansko-dubrovačkih pravnih odnosa*) i „Prijelomne godine bosanskohercegovačke prošlosti“ (referat: *Drumsko razbojništvo i prijelomne godine u historiji srednjovjekovne Bosne*). Važnim dijelom rezultata ovog naučnoistraživačkog projekta smatramo ispise dokumenata izvorne građe Državnog arhiva u Dubrovniku koji bi u narednim godinama mogli biti objavljeni, kao i rukopis dorađene doktorske disertacije. Treći individualni projekat pod naslovom „Humska vlastela Nikolići“ je u toku (2021-2025).

Pored navedena dva timska projekta, kao član istraživačkog tima učestvovala je u realizaciji još dva projekta. U toku realizacije naučnoistraživačkog projekta „Bosanska

banovina i Dubrovačka republika u XIII stoljeću" finansiranog od strane Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke, između ostalog, obavljena su arhivska istraživanja u Državnom arhivu u Dubrovniku. Kao dio rezultata navedenog projekta objavljen je izvorni naučni rad pod nazivom „Trade Relations between Bosnia and Ragusa in the late 13th Century“. Rad pod naslovom „Trgovi i stepen urbanizacije na prostoru Gornjeg Podrinja u srednjem vijeku“ dio je rezultata rada na timskom projektu „Srednjovjekovni urbani prostori u Bosni: postanak, razvoj i tipologija“ finansiranog od strane Ministarstva za nauku, visoko obrazovanje i mlade Kantona Sarajevo i trenutno je u pripremi za objavljivanje. Član je istraživačkog tima projekta pod naslovom „Život uz saobraćajne komunikacije u srednjem i novom vijeku na području Bosne i Hercegovine“ čija je realizacija u toku.

Učestvovala je u radu više naučnih skupova, okruglih stolova, predavanja i javnih prezentacija. Objavljivala je izvorne naučne radove, pregledne i stručne radova, te prikaze i osvrte o temama iz prošlosti srednjovjekovne Bosne na bosanskom, engleskom i turskom jeziku u relevantnim časopisima: *Prilozi* (Sarajevo), *Historijska traganja* (Sarajevo), *Radovi Filozofskog fakulteta* (Sarajevo), *Gračanički glasnik* (Gračanica), *Hercegovina* (Mostar), *Journal of Balkan and Black Sea Studies* (Istanbul), *Vjesnik dalmatinskih arhiva* (Dubrovnik) i *Balkan Araştırmalar Enstitüsü Mütürlüğü* (Edirne).

Uredila je tri knjige objavljenje u izdavaštvu Univerziteta u Sarajevu. Prva urednička knjiga djelo je dr. Merise Karović-Babić objavljena 2014. U saradnji sa kolegama iz Instituta za historiju dr. Nedimom Rabićem i dr. Enesom Dedićem učestvovala je u organizaciji Međunarodnog naučnog skupa „Bosna i njeni susjedi u srednjem vijeku“ održanog u Sarajevu 10. i 11. maja 2018. godine, te je bila jedan od urednika Zbornika radova koji je nastao kao krajnji rezultat navedenog skupa (*Bosna i njeni susjedi u srednjem vijeku: Pristupi i perspektive*, 2019). Pored toga urednik je knjige *Izvori za historiju Bosne u srednjem vijeku – Acta Consilii Maioris 1415-1497* (Enes Dedić). Recenzirala je više naučnih i stručnih radova iz oblasti kojom se bavi, a koji su objavljivani u uskostručnim časopisima u Bosni i Hercegovini, ali i regionu. Recenzent je jedne od značajnijih zbirk izvora za historiju srednjovjekovne Bosne (Esad Kurtović, *Izvori za historiju srednjovjekovne Bosne (Ispisi iz knjiga tužbi Državnog arhiva u Dubrovniku: Lamenta de foris I-L, 1370-1483)*, 1-3. Sarajevo: Univerzitet u Sarajevu – Institut za historiju, 2022). Jedan je od urednika zbornika *Bosna i njeni susjedi u srednjem vijeku – Pusti i perspektive*. Bila je član redakcija više časopisa u Bosni i Hercegovini i

inostranstvu. Između ostalog, bila je član redakcije časopisa *Prilozi* Instituta za historiju br. 46 (2017) i 47 (2018).

Izvod iz bibliografije:

1. *Vjerska politika "sremskog kralja" Dragutina*, Historijska traganja 5, Sarajevo: Institut za istoriju, 2010, 187-202.
https://iis.unsa.ba/wp-content/uploads/2019/09/historijska_traganja_5.-PREDAVANJA-ElmedinaK.pdf
 - Ovaj rad analizira vjersku politiku kralja Dragutina, poznatog kao "sremski kralj," koristeći dostupne izvore i relevantnu naučnu literaturu. Posebna pažnja posvećena je stavovima Borisa Nilevića iznesenim u njegovoj monografiji Srpska pravoslavna crkva u Bosni i Hercegovini do oštrose Pećke patrijaršije 1557. godine. Cilj rada je naglasiti potrebu za odvojenim sagledavanjem vjerske politike kao dijela ukupne politike vladara, ne vezujući je direktno uz njegovu osobnu vjersku pripadnost.
2. *Biografija akademika Marka Šunjića*, Spomenica akademika Marka Šunjića (1927-1998), ur. Dubravko Lovrenović, Sarajevo: Filozofski fakultet, 2010, 13-16.
 - U kratkoj biografiji akademika Marka Šunjića autorica ističe njegovu posvećenost historijskoj nauci i doprinos razvoju bosanskohercegovačke historiografije. Šunjić je kao profesor na Filozofskom fakultetu u Sarajevu bio ključna figura u oblasti srednjovjekovnih studija, a kao mentor i pedagog oblikovao je generacije historičara. Osim akademskog doprinsa njegovo djelovanje obuhvatalo je i političke te diplomatske angažmane.
3. *Srednjovjekovna Bosna na stranicama Gračaničkog glasnika*, Gračanički glasnik 31, Gračanica: Monos, 2011, 194-199.
<https://gracanickiglasnik.ba/wp-content/uploads/2013/01/Pages-from-gg31-20.pdf>
 - Tema istraživanja lokalne historije u Bosni i Hercegovini pokazala se kao veoma aktuelna i relevantna. Autorica je kao jedan izlagača na naučnom skupu u svom radu istakla važnost *Gračaničkog glasnika* u promoviranju lokalne historije. Na osnovu trideset brojeva ovog časopisa prepoznała je niz problema, posebno u vezi s metodološkim pristupima dosadašnje

historiografske produkcije koja se bavi temama srednjovjekovne historije, te identifikovala metodološke slabosti koje ukazuju na potrebu za inovativnijim pristupima koji bi obuhvatili složenost i specifičnosti lokalne historije.

4. *Srednjovjekovna Bosna na stranicama Godišnjaka Društva istoričara Bosne i Hercegovine*, Posebna izdanja, Knj. III, Bibliografije, Sv. 1, Sarajevo: Društvo za proučavanje srednjovjekovne bosanske historije, 2011.

<https://www.scribd.com/document/50133032/Elmedina-Kapidzija-Srednjovjekovna-Bosna-na-stranicama-GDIBiH>

- Elmedina Kapidžija u ovom tekstu naglašava značaj Godišnjaka Društva istoričara Bosne i Hercegovine, koji je od 1949. godine bio ključna platforma za historiografske radove i razvoj naučne misli u Bosni i Hercegovini. Autorica ističe doprinos profesora sa Filozofskog fakulteta u Sarajevu, čijom je podrškom časopis postao važan resurs za historiografiju uprkos periodičnim finansijskim izazovima.

5. *Žene iz Bosne na tržištu roblja u Dubrovniku 1279-1301*, Radovi Filozofskog fakulteta u Sarajevu (Historija, Historija umjetnosti, Arheologija), Knj. XVII/3, Sarajevo, 2014, 47-62. Isti rad objavljen i u zborniku radova: *Žedne u srednjovjekovnoj Bosni* (ur. Emir Filipović), Sarajevo: Društvo za proučavanje srednjovjekovne bosanske historije, 2015, 37-52.

<https://www.ejournals.ff.unsa.ba/index.php/radovihhua/article/view/416/360>

- Autorica u radu analizira ustanovu ropstva u srednjovjekovnoj Bosni kroz ekonomski i društveni kontekst, oslanjajući se na postojeću historiografiju i izvornu građu. Posebno se fokusira na položaj žena, koje su bile zastupljenije od muškaraca u trgovačkom prometu robljem.

6. *Iz historije Višegrada u srednjem vijeku*, Radovi Filozofskog fakulteta u Sarajevu (Historija, Historija umjetnosti, Arheologija), Knj. 5, Sarajevo, 2013, 135-172.

<https://www.ejournals.ff.unsa.ba/index.php/radovihhua/article/view/332/248>

- Autorica u radu analizira privredni razvoj srednjovjekovnog Višegrada, koji se sastojao od utvrde i naselja Podvišegrad, oslanjajući se na historiografska istraživanja i izvornu gradu iz Državnog arhiva u Dubrovniku. Fokus istraživanja je na ekonomskom značaju podgrađa, koje je imalo ključnu ulogu u razvoju lokalne trgovine i društvenih odnosa u Gornjodrinskoj regiji krajem srednjeg vijeka.

7. *Trade Relations between Bosnia and Ragusa in the late 13th Century*. Journal of Balkan and Black Sea Studies, Year 7, Issue 12, June 2024, pp. 1-18. (Istanbul)
<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/3888407>

- Na temelju ograničenog broja izvornih podataka, ovaj rad razmatra ekonomski položaj Bosne u drugoj polovini 13. stoljeća, fokusirajući se na trgovinu vezanu za poljoprivrednu i stočarstvo, što je bila dominantna privredna orijentacija bosanskog stanovništva. Iako je trgovina robljem bila najzastupljenija između Bosne i Dubrovnika, rad skreće pažnju i na druge izvozne proizvode. Dodatno se razmatra odlazak bosanskih dječaka u Dubrovnik i druge dalmatinske gradove na obuku za zanate, što daje važan uvid u ekonomske odnose srednjovjekovne Bosne.

8. *Kaçırılma Ve Köle Ticareti – Ortaçağ Bosna'sında Esircilerin Ortaya Çıkması*, Balkan Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü, Edirne: Trakya Üniversitesi Balkan Yerleşkesi Enstitütler Binası, vol. 3, 2024. (u štampi) - uz isprintani tekst nalazi se i potvrda navedenog Instituta o prihvaćenosti članka za štampu

- Autorica u ovom radu istražuje pojavu trgovaca robljem u srednjovjekovnoj Bosni, posebno onih koji su otimane pripadnike lokalnog stanovništva prodavali strancima. Fenomen otmica i trgovine robljem povezuje se s periodima slabosti bosanske države i osmanskih osvajanja, kada je anarhija omogućavala takve aktivnosti. Iako se intenzitet djelovanja trgovaca robljem smanjuje s jačanjem osmanske vlasti u XV stoljeću, rad pokazuje da su njihove aktivnosti nastavile postojati i u kasnijim periodima.

Aktivno je učestvovala u radu *Društva za proučavanje srednjovjekovne bosanske historije – Stanak*. Svoj doprinos dala je realizaciji emisija Obrazovnog programa Radija FBiH o temama *Žene u srednjovjekovnoj Bosni*, *Srednjovjekovna Bosna i njeni vladari*, te *Rusag Bosanski*.

PRIJEDLOG ODLUKE KOMISIJE S OBRAZLOŽENJEM

Na konkurs za izbor u zvanje za naučnog saradnika za oblast starije historije – srednji vijek prijavio se jedan kandidat, dr. Elmedina Duranović. Nakon što je detaljno pregledala pristigli materijal, tj. dokumentaciju i dostavljene rade kandidata, Komisija ocjenjuje da Elmedina Duranović, doktor historijskih nauka **ispunjava sve zakonom propisane uslove za reizbor u isto zvanje naučnog saradnika za oblast starije historije**, srednji vijek na Institutu za historiju Univerziteta u Sarajevu. Dr. Elmedina Duranović je tokom prethodnog perioda ostvarila značajan napredak u svom istraživačkom radu, posebno u oblasti ekonomskih historija srednjovjekovne Bosne i njenih odnosa s Dubrovačkom. Njeno istraživanje u Dubrovačkom arhivu u Dubrovniku rezultiralo je pronađenjem vrijedne arhivske građe koja nudi dublji uvid u trgovinske i političke odnose Bosne s ovim važnim centrom Mediterana i trgovine u Jugoistočnoj Evropi. Na osnovu ovih izvora, dr. Duranović je objavila niz rada koji su domaću historiografiju obogatili novim saznanjima o ekonomskim tečevima i trgovinskim vezama Bosne sa susjednim područjima. Njena posvećenost analizi izvora iz Dubrovačkog arhiva, kao i specifični uvidi koje je ponudila kroz svoje rade, učvrstili su njen status u naučnoj zajednici kao istraživača koji donosi nove perspektive u razumijevanju ekonomskih prošlosti srednjovjekovne Bosne.

Stoga, donosimo zaključak, da kandidatkinja Elmedina Duranović od uslova neophodnih za reizbor u naučno zvanje naučnog saradnika, ispunjava:

1. Ostvaren stepen doktora historijskih nauka (iz oblasti za koju se bira);
2. Na svim ciklusima studija ostvaren je prosjek ocjena (8,67 + 9,62 + 9,00), što je znatno više od zakonom propisane najmanje prosječne ocjene od 8,00;
3. U časopisima i zbornicima rada objavila je 8 (osam) naučnih rada. Od osam naučnih rada, dva su objavljena u časopisima pod klasifikacijom izvornih naučnih rada, dok su još 3 su objavljena u zbornicima ili časopisima za koje je Komisija odlučila da imaju nivo izvornih naučnih rada, dok preostali rade imaju nivo preglednog rada.
4. Tokom navedenog perioda, kandidatkinja je učestvovala na brojnim naučnim konferencijama, okruglim stolovima i tribinama te bila aktivna u domaćim i međunarodnim projektima, doprinoseći njihovom ugledu i uspjehu.
5. Tokom cjelokupnog rada iskazala je ozbiljnost, profesionalnu etiku i visoku stručnost.

Iz svega navedenog, budući da zadovoljava sve preduslove, Komisija sa zadovoljstvom preporučuje Vijeću Instituta za historiju Univerziteta u Sarajevu da se Elmedini Duranović, doktoru historijskih nauka, trenutno u zvanju naučnog saradnika omogući

**reizbor u isto zvanje – naučni suradnik za oblast starije historije – srednji vijek na
Univerzitetu u Sarajevu – Institutu za historiju.**

Sarajevo, 06.11.2024.

Komisija:

doc. dr. Nedim Rabić, predsjednik

dr. Enes Dedć, član

dr. Sedad Bešlija, član